

איקומוס ישראל - המועצה הישראלית של איקומוס (ע"ר)
إكوموس إسرائيل - المجلس الإسرائيلي للإكوموس
ICOMOS ISAREL - Israel National Committee of ICOMOS

אמנת איקומוס לתיירות מורשת תרבות the ICOMOS Charter for Cultural Heritage Tourism

האמנה נכתבה על ידי הוועדה המדעית הבינלאומית לתיירות מורשת תרבות (ICTC) של איקומוס

אושרה על ידי האסיפה הכללית השנתית של איקומוס בבנגקוק, תאילנד נובמבר 2022

Prepared by the International Scientific Committee for Cultural Heritage Tourism (ICTC) of ICOMOS

Adopted by the ICOMOS Annual General Assembly (Bangkok, Thailand) in November 2022

ICOMOS International Charter for Cultural Heritage Tourism (2022): Reinforcing cultural heritage protection and community resilience through responsible and sustainable tourism management

Adopted by the ICOMOS Annual General Assembly (Bangkok, Thailand) in November 2022

האמנה הבינלאומית של ICOMOS לתיירות מורשת תרבותית (2022): חיזוק הגנת מורשת תרבותית וחוסן קהילתי באמצעות ניהול תיירות אחראי ובר-קיימא

אומצה על ידי האסיפה הכללית השנתית של ICOMOS (בנגקוק, תאילנד) בנובמבר 2022

Preamble

Profound growth and disruption in global tourism, including cultural heritage tourism, has necessitated the revision of the ICOMOS International Charter for Cultural Tourism (1999). The process has resulted in this *ICOMOS International Charter for Cultural Heritage Tourism (2021): Reinforcing cultural heritage protection and community resilience through responsible and sustainable tourism management* (hereinafter "the Charter"), which complements and updates the previous one. In addition to recognizing the intensified tourism use of cultural heritage places and destinations, this Charter addresses increasing concerns about the degradation of cultural heritage along with social, ethical, cultural, environmental and economic rights issues associated with tourism.

In this Charter, cultural heritage tourism refers to all tourism activities in heritage places and destinations, including the diversity and interdependence of their tangible, intangible, cultural, natural, past and contemporary dimensions. This Charter recognizes heritage as a common resource, understanding that the governance and enjoyment of these commons are shared rights and responsibilities.

Participation in cultural life with access to cultural heritage is a human right. However, some evolved aspects of tourism have constituted fundamentally unsustainable uses of planetary resources, including cultural and natural heritage. This calls for a charter that advocates responsible and diversified cultural tourism development and management contributing to cultural heritage preservation; community empowerment, social resilience and wellbeing; and a healthy global environment.

Properly planned and responsibly managed cultural heritage tourism, involving participatory governance with diverse cultures, right-holders and stakeholders, can be a powerful vehicle for the preservation of cultural heritage and sustainable development. Responsible tourism promotes and creates cultural heritage awareness, provides opportunities for personal and community well-being and resilience, and builds

פתח דבר

הקשיים והמשברים העולמיים הגלומים בצמיחה המואצת של התיירות העולמית בכלל, ותיירות מורשת התרבות בפרט, העלו את הצורך בתיקון האמנה הבין-לאומית לתיירות תרבותית של ICOMOS (משנת 1999). תהליך זה הביא ליצירת אמנה בין-לאומית לתיירות תרבותית של ICOMOS (2021): חיזוק ההגנה על המורשת התרבותית והחוסן הקהילתי באמצעות ניהול תיירות אחראי ובר-קיימא (להלן: "האמנה"), אשר משלימה ומעדכנת את האמנה הקודמת. נוסף על ההכרה בשימוש התיירותי המוגבר באתרים וביעדים המייצגים מורשת תרבות, אמנה זו עונה על הדאגה הגוברת בנוגע להידרדרות נכסי מורשת התרבות, הזכויות החברתיות, האתיות, התרבותיות, הסביבתיות והכלכליות הקשורות בתיירות.

באמנה זו, תיירות מורשת תרבות מתייחסת לכל הפעילויות התיירותיות המתקיימות במקומות וביעדים שהוכרו לאתרי מורשת, ובכלל זה המגוון והקשרים שבין הערכים המוחשיים והלא מוחשיים, התרבותיים והטבעיים שלהם. אמנה זו מכירה במורשת כמוצר שהוא משותף לכולם, מתוך הבנה שהבעלות על נכסי המורשת וההנאה מהם הם זכות וחובה המשותפות לכולם.

השתתפות בחיי התרבות ונגישות למורשת התרבות הן זכות שניתנה לכל אדם. אלא שחלק מההיבטים שנלוו להתפתחות התיירות גרמו לשימושים שאינם בני-קיימא ולפגיעה במשאבי טבע במובן העמוק ביותר, ובאלה בנכסי מורשת תרבות וטבע. בגלל פגיעה זו דרושה אמנה המסדירה פיתוח וניהול אחראיים ומגוונים של תיירות מורשת תרבות, שיתרמו לשימור מורשת התרבות; להעצמה קהילתית, לחוסן חברתי לרווחה; ולסביבה גלובלית בריאה.

תיירות מורשת תרבות שתזכה לתכנון נכון וניהול אחראי, המתאפיין בניהול שתפני של תרבויות, בעלי זכויות ובעלי עניין מגוונים, עשויה להיות כלי רב-עוצמה בשימור מורשת התרבות ובפיתוח בר-קיימא. תיירות אחראית מקדמת ויוצרת מודעות למורשת התרבות, מספקת הזדמנויות לפיתוח רווחה וחוסן אישי וקהילתי, ומטפחת יחס של כבוד למגוון התרבויות. לכן היא יכולה לתרום לדו-שיח ולחילופי רעיונות, להבנה הדדית לבניית יחסי שלום בין תרבויות.

respect for the diversity of other cultures. It can therefore contribute to intercultural dialogue and cooperation, mutual understanding, and peace-building.

The objectives of this Charter are:

מטרות אמנה זו:

Objective 1 - To place the protection of cultural heritage and community rights at the heart of cultural heritage tourism policy and projects, by providing principles that will inform responsible tourism planning and management for cultural heritage protection, community resilience and adaptation;

מטרה 1 – להציב את ההגנה על מורשת תרבות ועל זכויות הקהילה בלב ליבה של מדיניות ופעילות של תיירות מורשת תרבות, באמצעות גיבוש עקרונות שיאפשרו תכנון וניהול אחראיים שיגנו על נכסי מורשת התרבות, על חוסנה של הקהילה ועל הסתגלותה לתמורות המתחוללות סביבה.

Objective 2 - To promote stakeholder collaboration and participatory governance in the stewardship of cultural heritage and management of tourism, applying a people-centered and rights-based approach, emphasizing access, education and enjoyment;

מטרה 2 – לקדם שיתוף פעולה בין בעלי עניין וגורמים בממשל משתף בניהול מורשת התרבות והתיירות, תוך התמקדות באדם ובזכויותיו, בחינוך ובהנאה.

Objective 3 - To guide cultural heritage and tourism management in supporting the UN Sustainable Development Goals and Climate Action policy.

מטרה 3 – להסתמך על מדיניות האו"ם לניהול מורשת התרבות והתיירות, בקביעת יעדי פיתוח בני-קיימא ובהתמודדות עם שינויי האקלימים.

Who is this Charter for?

למי מיועדת האמנה?

The responsible management of tourism is a shared responsibility of governments, tour operators, tourism businesses, destination managers and marketing organizations, site management authorities, land-use planners, heritage and tourism professionals, civil society and visitors. This Charter is relevant to all of the above as cultural heritage and tourism stakeholders. It provides guidance for heritage and tourism practitioners, professionals, and decision makers within international, national and local government agencies, organizations, institutions and administrations. It aims to be a reference for educators, academics, researchers and students engaged with cultural heritage and tourism. It applies to the management of all cultural heritage properties and to the entire spectrum of their protection, conservation, interpretation, presentation and dissemination activities, since all are connected with, and influenced by, public use and visitation.

ניהול אחראי של תיירות הוא חובתם ונתון לאחריותם המשותפת של ממשלות, תיירים, מנהלי אתרים, גופי שיווק, רשויות, האחראים לתכנון שימושי קרקע, אנשי מקצוע בתחום המורשת והתיירות, החברה האזרחית והמבקרים באתרים עצמם. האמנה קשורה לכל אלה בהיותם בעלי עניין במורשת תרבות ובתיירות. היא מספקת לעוסקים, לאנשי מקצוע ולמקבלי החלטות הדרכה בנושאי מורשת ותיירות, במסגרת סוכנויות, ארגונים, מוסדות וגופי ממשל בין-לאומיים, ארציים ומקומיים. האמנה שואפת להיות מקור ידע למחנכים, לאנשי אקדמיה, לחוקרים ולסטודנטים העוסקים במורשת תרבות ובתיירות. היא חלה על ניהול כל נכסי מורשת התרבות, ועל כל פעולות ההגנה, השימור, הפרשנות, התצוגה והפצת המידע על נכסים אלה, שכן לכל אלה קשר ישיר לשימוש הציבורי בנכסים ולביקורים בהם.

The Charter aims to align the work of cultural heritage and tourism stakeholders in the pursuit of positive transformative change, offering principles for regenerative tourism destination management that is conscious of heritage values, as well as their vulnerability and potential. It seeks the fair, ethical and equitable distribution of tourism benefits to and within host communities, contributing towards poverty

האמנה שואפת לתמוך בעבודתם של בעלי העניין בשימור מורשת התרבות ובתיירות מורשת בחתירתם לשינוי חיובי ועמוק, ומציעה עקרונות לניהול חדשני של יעדי תיירות, המודע הן לערכי מורשת התרבות, הן לפוטנציאל התיירותי שלהם, הן לפגיעותם. האמנה שואפת לחלוקה הוגנת, מוסרית וצודקת של התועלות הנובעות מהתיירות לקהילות המארחות, ועל ידי כך לצמצום העוני בהן וההבדלים ביניהן. האמנה מקדמת ממשל וניהול צודקים של מורשת

alleviation. The Charter promotes the ethical governance of cultural heritage and tourism and calls for the integration of its principles into all aspects of cultural heritage tourism.

Background

Branding and marketing of cultural heritage and its unique qualities has encouraged and driven an exponential growth in tourism to heritage destinations. Tourism has significantly impacted towns and cities with historic districts and culturally distinct urban landscapes. It has also impacted historic sites and monuments, along with natural and cultural landscapes. The interest of tourists and the tourism sector in tangible and intangible heritage has contributed towards greater awareness within local communities of the value of their heritage and its critical importance to their quality of life and identity. Indigenous communities, in particular, tend to recognize the fragility of the relationship between people and the land they live on, and the need to ensure that tourism sustains rather than erodes heritage and traditions.

Capitalizing on the increasing global interest in cultural heritage, the tourism industry has developed into a significant component of global, national, regional and local economies. When responsibly planned, developed and managed through participatory governance, tourism can provide direct, indirect and induced benefits across all dimensions of sustainability. However, unmanaged growth in tourism has transformed many places throughout the world, leaving tourism-dependent communities significantly altered and less resilient.

Growing global wealth and connectivity, linked to low-cost travel, has resulted in the evolution of mass tourism in many parts of the world. It has also led to the phenomenon of 'overtourism' characterized by pervasive congestion and unacceptable degradation of tangible and intangible heritage, with associated social, cultural and economic impacts. The widespread promotion, marketing and use of cultural heritage has also caused commodification and gentrification, compromising local communities and cultural integrity, and placing irreplaceable assets at risk. Recognizing that this is not always the case, ill-considered tourism planning and development has had significant negative impacts on numerous cultural heritage sites and destinations, Indigenous Peoples and host communities.

The use of heritage in the economic growth-based strategies of the tourism industry globally has been remarkably successful. However, it has often failed to

התרבות והתיירות, וקוראת לשילוב עקרונותיה בכל ההיבטים הקשורים בתיירות מורשת תרבות.

רקע

המיתוג והשיווק של מורשת תרבות ושל איכויותיה הייחודיות עודדו והניעו צמיחה נרחבת בהיקף התיירות לאתרי מורשת. לתיירות זו הייתה השפעה ניכרת על ערים ועיירות שבהן קיימים רבעים היסטוריים ונופים עירוניים בעלי ייחוד תרבותי. התיירות השפיעה גם על אתרים ומונומנטים היסטוריים, וגם על נופי טבע ותרבות. העניין הגובר של תיירים בכלל ושל מגזר התיירות במורשת מוחשית ולא מוחשית תרם להגברת מודעותן של קהילות מקומיות לערך המורשת שבתחומן, ולחשיבות הרבה שלה לאיכות חייהן ולזהותן. קהילות ילידיות, באופן מיוחד, נוטות להכיר בקשר השברירי בין בני האדם לבין האדמה שהם חיים עליה, ובצורך להבטיח שהתיירות תשמר ותקיים את המורשת והמסורות ולא תשחק אותן.

בהתבססותה על העניין העולמי הגובר באתרי מורשת תרבות, התפתחה תעשיית התיירות והפכה לרכיב חשוב בכלכלה הגלובלית, הלאומית, האזורית והמקומית במדינות רבות. תיירות שהיא מתוכננת, מפותחת ומנוהלת נכון, באמצעות ממשל משתף, יכולה להביא תועלת ישירה, עקיפה ויצירתית לכל הנושאים שהקיימות מורכבת מהם. עם זאת, הצמיחה בתיירות שלא נוהלה עד כה כראוי חוללה שינויים במקומות רבים ברחבי העולם, ופגעה בחוסן של קהילות התלויות בתיירות.

צמיחת העושר העולמי והגידול באפשרויות ההגעה ממקום למקום, שהובילו לירידה במחירי הטיסות, תרמו להאצת תיירות ההמונים במקומות רבים בעולם. לצמיחה זו הייתה השפעה על "תיירות-יתר", המתאפיינת בגודש ובצפיפות ובהידרדרות בלתי סבירה של נכסי מורשת מוחשיים ולא מוחשיים, ולאלה היו השלכות חברתיות, תרבותיות וכלכליות נוספות. הקידום, השיווק והניצול של אתרי מורשת תרבות גרמו למסחור ולג'נטריפיקציה, לפגיעה בקהילות מקומיות ובתרבותן, ולהצבת נכסי תרבות שאין להם תחליף במצב של סיכון מתמיד. אומנם לא בכל המקרים זה המצב, אבל לתכנון ולפיתוח תיירות לא מבוקרים נודעו השפעות שליליות ניכרות על יעדי תיירות רבים, בעיקר בקרב עמים ילידים וקהילות מארחות שאתרי מורשת אלה נמצאים בתחומיהן.

ההישענות על המורשת באסטרטגיית הצמיחה הכלכלית של תעשיית התיירות העולמית הצליחה באופן ראוי לציון, אבל במקרים רבים היא קשלה במתן תועלת שווה לכל בעלי העניין. לתהליכי שיווק ומסחור

deliver equitable benefit-share. Rapid and insensitive commodification, commercialization and overuse of local culture and heritage has resulted in negative and disruptive impacts across countless destinations. It has also provoked restrictions on rights of use, access to and enjoyment of cultural heritage by local people and visitors alike.

The context within which these matters must be considered includes the climate emergency, environmental degradation, conflicts, disasters, the disruptive effects of the Covid-19 pandemic, mass tourism, digital transformation and technological developments. **There is a need and opportunity to recalibrate the perpetual economic growth-based approach to tourism, recognizing and mitigating its unsustainable aspects.**

Any cultural tourism strategy must accept that cultural heritage protection, social responsibility and 'sustainability' are not merely options or brand attributes, but rather necessary commitments and, in fact, a competitiveness asset. In order to remain successful and sustainable in the long term, cultural tourism proponents must put this commitment into practice and become a force that supports community resilience, responsible consumption and production, human rights, gender equality, climate action, and environmental and cultural heritage conservation.

For this reason, the Charter is formulated in the context of the UN Sustainable Development Goals (SDGs) which specifically mention tourism in Targets 8.9, 12b and 14.7. Cultural tourism also has the potential to contribute, directly or indirectly, to Target 11.4 which aims to "strengthen efforts to protect and safeguard the world's cultural and natural heritage". Working towards the UN's 2030 Agenda for Sustainable Development, the responsible national, regional and municipal governing institutions have a duty to ensure that the SDGs and their targets are integrated into the planning, management and monitoring of cultural heritage and tourism destinations.

The Principles of the Charter

Recalling the previous Cultural Tourism Charters (1976 and 1999) and other existing standard-setting texts developed by ICOMOS, ICCROM, IUCN, UNESCO, the UNWTO, other relevant NGOs, ntergovernmental organizations, agencies and institutions;

מהירים וחסרי רגישות, ושימושית בתרבות ובמורשת המקומיות, היו השפעות שליליות באין־ספור אתרי תיירות מורשת. בעקבות זאת הוטלו על התושבים המקומיים ועל המבקרים גם יחד הגבלות על זכויות השימוש, הגישה וההנאה מנכסי מורשת התרבות.

ההקשר הראוי לבחינת סוגיות אלה כולל את משבר האקלים החמור, את הידרדרות הסביבה, מלחמות, אסונות, ההשפעות המשבשות של מגפת הקורונה, תיירות ההמונים, השינויים הדיגיטליים וההתפתחויות הטכנולוגיות. **יש צורך והזדמנות לכוון ולהתאים מחדש את הגישה לתעשיית התיירות על בסיס צמיחה כלכלית מתמדת, להכיר בהיבטים שאינם מתיישבים עם קיימות ולמתן אותם.**

כל אסטרטגיה שנבחרת לקדם תיירות תרבות חייבת להסכים עם הטענה שאחריות חברתית ו"קיימות" אינן רק אפשרויות או תכונות רצויות של מותג, אלא הן מחויבויות הכרחיות, ובפועל גם נכס תחרותי. כדי להישאר מצליחים ובני־קיימא בטווח הארוך, על התומכים בתיירות תרבות לתרגם מחויבות זו למעשים, ולהפוך אותה לכוח התומך בחוסן קהילתי, בצריכה ובייצור אחראיים, בזכויות אדם, בשוויון מגדרי, בפעולה למען האקלים ובשימור מורשת הסביבה והתרבות.

מסיבה זו, האמנה מנוסחת בתוך ההקשר הרחב של היעדים לפיתוח בר־קיימא שהציב האו"ם (UN Sustainable Development Goals, SDGs), והם מציינים את התיירות במפורש בסעיפי המטרה 8.9, 12b ו-14.7. כמו כן, לתיירות תרבות יש גם פוטנציאל לתרום במישור או בעקיפין למטרה 11.4, שהיא "לחזק את המאמצים להגן ולשמור על מורשת התרבות והטבע של העולם". בעבודת ההכנה לתוכנית סדר היום של האו"ם לפיתוח בר־קיימא (Agenda for Sustainable Development 2030), מוטלת על מוסדות הממשל האחראים ברמה הלאומית, האזורית והעירונית החובה להבטיח שיעדי הפיתוח והמטרות שהתוו משולבים בתכנון, בניהול ובניטור של יעדי מורשת תרבות ויעדי תיירות.

עקרונות האמנה

על בסיס אמנות תיירות תרבותית קודמות (1976 ו-1999) ועל סמך דוקטרינות קיימות אחרות שפיתחו הארגונים הבין־לאומיים (ICOMOS) (ICOMOS) הוועדה הבין־לאומית למונומנטים ואתרים, (IUCN) המרכז הבין־לאומי לחקר שימור ושיקום של נכסים תרבותיים, (IUCN) הוועדה העולמית לשימור הטבע, (UNESCO) ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם, (UNWTO) ארגון התיירות העולמי, עמותות וארגונים רלוונטיים אחרים, גופים, סוכנויות ומוסדות בין־ממשלתיים נוספים;

Acknowledging that, at the broadest level, natural and cultural heritage is relevant to all people, and that rights of access and enjoyment are linked to the responsibility to respect, understand, appreciate and conserve its universal and particular values;

Affirming that cultural heritage protection and responsible cultural tourism planning and management must be informed by the systematic identification and monitoring of tourism impacts on heritage places, destinations and communities;

Understanding that the resilience and adaptive capacity of communities and equitable benefit share must be fundamental goals of cultural tourism;

Recognizing the need and opportunity to re-balance tourism, moving away from mass tourism towards a more sustainable, responsible and community-centered tourism with cultural heritage at its centre;

The principles set out below provide a framework for guidance on this subject that is not present in other documents concerning cultural heritage or tourism:

- **Principle 1:** Place cultural heritage protection and conservation at the centre of responsible cultural tourism planning and management;
- **Principle 2:** Manage tourism at cultural heritage places through management plans informed by monitoring, carrying capacity and other planning instruments;
- **Principle 3:** Enhance public awareness and visitor experience through sensitive interpretation and presentation of cultural heritage;
- **Principle 4:** Recognize and reinforce the rights of communities, Indigenous Peoples and traditional owners by including access and engagement in participatory governance of the cultural and natural heritage commons used in tourism;
- **Principle 5:** Raise awareness and reinforce cooperation for cultural heritage conservation among all stakeholders involved in tourism;
- **Principle 6:** Increase the resilience of communities and cultural heritage through capacity development, risk assessment, strategic planning and adaptive management.
- **Principle 7:** Integrate climate action and sustainability measures in the management of cultural tourism and cultural heritage.

ומתוך הכרה כי במישור הרחב ביותר, מורשת טבע ותרבות נוגעת לכל בני האדם, וזכויות הגישה וההנאה ממנה קשורות באחריות לכבד, להבין, להעריך ולשמר את ערכיה האוניברסליים והפרטיקולריים;

אנו מאשרים כי הגנה על מורשת תרבות, ותכנון וניהול אחראיים של תיירות תרבות, חייבים להתבסס על זיהוי וניטור מתמיד של ההשפעות שיש לתיירות על אתרים וקהילות מורשת;

אנו מבינים כי החוסן ויכולת ההסתגלות של קהילות וכן חלוקה שוויונית של התועלות, חייבים להיות מטרות יסוד של תיירות תרבות;

ומכירים בצורך ובהזדמנות לאזן מחדש את התיירות, לצמצם את תיירות ההמונים ולהתקדם לקראת תיירות שהיא יותר בת-קיימא, אחראית ומתרכזת בקהילה, ומציבה במרכז את מורשת התרבות;

מהעקרונות המפורטים מטה מספקים מסגרת להנחיה בעניין זה, מסגרת אשר אינה מופיעה במסמכים אחרים העוסקים בנכסי מורשת תרבות או בתיירות:

- **עיקרון 1:** להציב את ההגנה על מורשת תרבות ואת שימור נכסיה במרכז עבודת התכנון והניהול האחראי של תיירות תרבות;
- **עיקרון 2:** לנהל את התיירות באתרי מורשת תרבות באמצעות תוכניות ניהול המבוססות על ניטור, כושר נשיאה וכלי תכנון נוספים;
- **עיקרון 3:** לחזק את מודעות הציבור ואת חוויית המבקרים באמצעות פרשנות ותצוגה שהן רגישות למורשת התרבות;
- **עיקרון 4:** להכיר בזכויות של קהילות, עמים וילידים על נכסי מורשת התרבות והטבע, ולחזקן באמצעות גישה מכלילה ומשתפת בניהול הנכסים שהם חלק מתעשיית התיירות;
- **עיקרון 5:** להגביר את המודעות למורשת תרבות, ולחזק בקרב כל בעלי העניין את שיתוף הפעולה בשימור המורשת;
- **עיקרון 6:** להגביר את חוסן של הקהילות ושל מורשת התרבות באמצעות פיתוח יכולות, הערכת סיכונים, תכנון אסטרטגי וניהול מותאם;
- **עיקרון 7:** לשלב בניהול תיירות תרבות ומורשת תרבות פעילות למען האקלים והקיימות.

Principle 1: Place cultural heritage protection and conservation at the centre of responsible cultural tourism planning and management

Cultural heritage protection and management must be placed at the centre of cultural tourism policies and planning. Well-managed cultural heritage tourism enables communities to participate, while maintaining their heritage, social cohesion and cultural practices.

Visitor management needs to be integrated into heritage management plans, considering the complex and multifaceted relationships within and between communities and their heritage. Good destination planning and management involves the protection of tangible assets and intangible values of cultural heritage. Tourism planning and cultural heritage management must be coordinated across all levels of governance in order to identify, assess and avoid the adverse impacts of tourism on heritage fabric, integrity and authenticity. Heritage and Environmental Impact Assessments must inform the planning and development of tourism.

Management of cultural tourism is not limited to the legal boundaries of cultural heritage properties. Tourism development, infrastructure projects and management plans must contribute to preserving the integrity, authenticity, aesthetic, social and cultural dimensions of heritage places, including their settings, natural and cultural landscapes, host communities, biodiversity characteristics and the broader visual context. Destination management should integrate with, and inform social, political and development frameworks considering the local environmental conditions and cultural heritage protection priorities.

Revenues generated through cultural heritage tourism must contribute to the conservation of cultural heritage and provide benefit to local communities. Revenues should be collected and allocated in a transparent, fair, equitable and accountable manner. Visitors should be made aware of their contribution to cultural heritage funding and maintenance.

Principle 2: Manage tourism at cultural heritage places through management plans informed by monitoring, carrying capacity and other planning instruments

The protection of cultural heritage and resilience of host communities requires careful tourism planning and visitor management. It includes the monitoring of impacts on the natural and cultural values of the place as well as on the social, economic and cultural well-being of the host community.

עיקרון 1: להציב את ההגנה על מורשת תרבות ואת שימור נכסיה במרכז עבודת התכנון והניהול האחראי של תיירות תרבות

חובה להציב את ההגנה על מורשת התרבות ואת הניהול שלה בליבם של המדיניות והתכנון של תיירות התרבות. תיירות מורשת תרבות המנוהלת היטב מאפשרת לקהילות להיות שותפות בתהליך הפיתוח והניהול תוך שמירה על מורשתן, לכידותן החברתית ומנהגיהן התרבותיים.

ניהול המבקרים באתרים צריך להשתלב בתוכניות ניהול המורשת, בהתחשב בהקשרים המורכבים ורבי-הפנים שבין ובתוך הקהילות והמורשת שלהן. תכנון וניהול נאותים של יעדים כרוכים בהגנה על נכסים מוחשיים ועל ערכים לא מוחשיים של מורשת תרבות. תכנון תיירות וניהול מורשת תרבות חייבים להיות מתואמים בכל רמות הממשל, כדי לזהות, להעריך ולמנוע את ההשפעות השליליות של התיירות על המרקם, השלמות האוטנטיות של מורשת התרבות. תכנון ופיתוח התיירות חייבים להתבסס על הערכות שיטתיות של השפעת תיירות המורשת על הסביבה.

הניהול של תיירות תרבות אינו מוגבל לגבולות המשפטיים של נכסי מורשת תרבות. פיתוח תיירות, פרויקטים של תשתיות ותוכניות ניהול חייבים לתרום לשימור השלמות, האוטנטיות, הערכים העיצוביים, החברתיים והתרבותיים של אתרי מורשת, ובכלל זה סביבתם, נופי הטבע והתרבות שלהם, הקהילות שבתחומן הם נמצאים, מאפייני המגוון הביולוגי וההקשר החזותי הרחב יותר. ניהול יעדי תיירות אמור להשתלב במסגרות חברתיות ופוליטיות ובמסגרות המופקדות על פיתוח, תוך התחשבות בתנאים הסביבתיים המקומיים ומתן עדיפות להגנה על מורשת התרבות.

ההכנסות שיוצרת תיירות מורשת התרבות חייבות לתרום לשימורה של מורשת התרבות ולספק תועלות לקהילות המקומיות. איסוף ההכנסות והקצאתן לפעילויות שונות חייבים להיעשות בשקיפות, בהוגנות, בשוויוניות ובאחריות. יש להביא לתודעת המבקרים את התרומה שלהם עצמם למימון ולתחזוקה של אתרי מורשת התרבות.

עיקרון 2: לנהל את התיירות באתרי מורשת תרבות באמצעות תוכניות ניהול המבוססות על ניטור, כושר נשיאה וכלי תכנון נוספים

ההגנה על מורשת תרבות ועל החוסן של הקהילות המקומיות דורשת תכנון תיירות וניטור קפדני של המבקרים, ובכלל זה ניטור ההשפעות על ערכי הטבע והתרבות של המקום, וכן ההשפעות על הרווחה החברתית, הכלכלית והתרבותית של הקהילה המארחת.

Cultural heritage management plans must include tourism sustainability and visitor management strategies. These should integrate a range of measures including carrying capacity indicators in order to control, concentrate or disperse visitors as appropriate.

Site specific actions can be taken to limit group sizes, time group access, restrict entry, close sensitive areas providing remote access where appropriate, restrict or increase opening hours, zone compatible activities, require advance bookings, regulate traffic and/or undertake other forms of supervision.

The identification of carrying capacity and/or limits of acceptable change is essential to avoid negative impacts on cultural tangible and intangible heritage. Carrying capacity assessment must include the following as minimum:

- Physical carrying capacity: the ability of a place to host visitors depending on its condition, fragility and conservation status while providing appropriate visitor services.
- Ecological carrying capacity: the ability of the ecosystem and host communities to accommodate visitors while maintaining sustainability, functionality and heritage values.
- Social and cultural carrying capacity: the degree to which communities can host visitors, while providing quality visitor experiences.
- Economic carrying capacity: the degree to which tourism supports economic diversity at a local, regional and/or national level.

Monitoring and carrying capacity assessments need to use a participatory process involving a broad representation of community, cultural heritage and tourism stakeholders. Carrying capacity indicators need to be specific to the nature of the place and the community under consideration and need to be monitored, benchmarked and updated on a regular basis.

Visitor-related indicators are crucial to assess all the dimensions of carrying capacity while ensuring the safety of the site, the security and experience of the visitors and the ability of the place to provide other functions.

Principle 3: Enhance public awareness and visitor experience through sensitive interpretation and presentation of cultural heritage

Interpretation and presentation provide education and life-long learning. It raises awareness and appreciation of culture and heritage, fostering intercultural tolerance

תוכניות לניהול מורשת תרבות צריכות לכלול אסטרטגיות המתמקדות בפיתוח תיירות בת-קיימא ובניטור מספרי המבקרים ואופן פעילותם. אסטרטגיות אלה אמורות לשלב שורה של אמצעים, ובהם כלי מדידה לבחינת כושר נשיאה, כדי לשלוט בתנועת המבקרים, ולרכז או לפזר אותם לפי הצורך.

בכל אתר אפשר לנקוט פעולות ספציפיות שיגבילו את גודל הקבוצות, את זמן השהות באתר, את הכניסה אליו, לסגור לפי הצורך מתחמים רגישים ולאפשר גישה מרחוק אליהם, להגביל או להרחיב את שעות הפתיחה, להפעיל בכל מתחם פעילויות המותאמות לו, לדרוש הרשמה מראש לביקור, להסדיר את התנועה לאתר ו/או לנקוט צורות אחרות של פיקוח והשגחה.

זיהוי כושר הנשיאה של האתרים ו/או המגבלות הוא חיוני למניעת השפעות שליליות על מורשת התרבות המוחשית והלא מוחשית. ההערכה של כושר הנשיאה חייבת לכלול לפחות:

- כושר נשיאה פיזי: היכולת של מקום לארח מבקרים, כפוף למצבו הפיזי, לרגישותו ולמצבו השימורי, תוך מתן שירותים ראויים למבקרים.
- כושר נשיאה אקולוגי: היכולת של המערכת האקולוגית המקומית ושל הקהילות המארחות לקבל מבקרים תוך שמירה על קיימות, על תפקוד הנכס ועל ערכי מורשתו.
- כושר נשיאה חברתי ותרבותי: היכולת של הקהילה לארח מבקרים ולספק להם חוויות איכותיות.
- כושר נשיאה כלכלי: המידה שבה התיירות תומכת בגיוון כלכלי ברמה המקומית, האזורית ו/או הארצית/לאומית.

הניטור וההערכות של כושר הנשיאה צריכים להתבצע בתהליך שיתופי שמעורבת בו נציגות רחבה של בעלי עניין בקהילה, במורשת התרבות ובתיירות. המדידה של כושר הנשיאה צריכה לתאם את אופיים של כל מקום וקהילה, ומחייבת ניטור, מבחני השוואה ועדכון שוטף.

מדידת מספרי המבקרים ומאפייניהם חיוניים להערכת כושר הנשיאה והיכולת לארח מבקרים, תוך הבטחת בטיחות האתר, הביטחון האישי והחוויה של המבקרים, והיכולת של המקום לספק שירותים נוספים.

עיקרון 3: לחזק את מודעות הציבור ואת חוויית המבקרים באמצעות פרשנות ותצוגה שהן רגישות למורשת תרבות

הפרשנות והתצוגה מספקות חינוך ולמידה מתמשכת. הן מגבירות את

and dialogue, and enhancing capacities within host communities.

Responsible tourism and cultural heritage management must provide accurate and respectful interpretation, presentation, dissemination and communication. It must offer opportunities for host communities to present their cultural heritage first hand. It must also provide a worthwhile visitor experience and opportunities for discovery, inclusive enjoyment and learning. Heritage presentation and promotion should interpret and communicate the diversity and interconnections of tangible and intangible cultural values in order to enhance the appreciation and understanding of their significance. The authenticity, values and significance of places are often complex, contested and multifaceted, and every effort should be taken to be inclusive when considering the interpretation and presentation of information. Interpretation methods should not detract from the authenticity of the place. It can use appropriate, stimulating and contemporary forms of education and training, using networks and social media. There are significant opportunities for the use of technology, including augmented reality and virtual reconstructions based on scientific research. Communication at destinations and heritage places must address conservation and community rights, issues and challenges, so that visitors and tourism operators are made aware that they must be respectful and responsible when visiting and promoting heritage.

Interpretation and presentation enhance visitor experiences of heritage places and should be accessible to all, including people with disabilities. Remote interpretation tools must be used in circumstances where visitor access may threaten heritage fabric and its integrity. It can also be used where universal access cannot be achieved, using multiple languages where feasible.

Heritage practitioners and professionals, site managers and communities share the responsibility to interpret and communicate heritage. The interpretation and presentation of cultural heritage must be representative and acknowledge challenging aspects of the history and memory of the place. It should be based on interdisciplinary research, including the most up-to-date science and the knowledge of local peoples and communities. It should be conducted professionally within an appropriate certification framework. Efforts should be made to improve regulation of heritage presentation, interpretation, dissemination and communication. The knowledge represented and generated in relevant disciplines for cultural heritage (i.e., art history, history, archaeology, anthropology or architecture) must inform and ensure the quality of interpretation and presentation of heritage places.

המודעות וההערכה לתרבות ולמורשת, מטפחות סובלנות ודיאלוג בין תרבויות, ומחזקות יכולות בקרב הקהילות המארחות.

ניהול אחראי של תיירות ומורשת תרבות חייב לספק פרשנות, תצוגה, שימוש בתקשורת דיגיטלית והפצת מידע עדכני על אודות הנכס והפעילות התיירותית, כל אלה באופן מדויק ומכבד. עליו להציע לקהילות המארחות הזדמנויות להציג את מורשת התרבות שלהן ממקור ראשון. כמו כן עליו לספק לכולם חוויית מבקר ראויה והזדמנויות לגילוי, להנאה וללמידה. חזותם של אתרי מורשת, הטיפול והתחזוקה בהם אמורים לקשור בין מגוון ההקשרים הפנימיים שבין ערכי תרבות מוחשיים ולא מוחשיים, כדי לחזק את ההערכה וההבנה של משמעותם וחשיבותם. האותנטיות, הערך והחשיבות של האתרים מייצגים, במקרים רבים, היבטים מורכבים, שנויים במחלוקת ורבי־פנים, ויש לעשות כל מאמץ להכיל את מכלול ההיבטים בבחירת הפרשנות ותצוגת המידע. אסור ששיטות הפרשנות תגרענה מן האותנטיות של המקום. הפרשנות יכולה לעשות שימוש בשיטות מתאימות, חווייתיות ועכשוויות וברשתות מדיה חברתית לשם חינוך והדרכה. קיים שפע הזדמנויות משמעותיות לשימוש בטכנולוגיה, ובכלל זה מציאות רבודה ושחזורים וירטואליים המבוססים על מחקר מדעי. על התוכן המומסר באתרי המורשת להתייחס לפעולות השימור ולזכויות הקהילה, לסוגיות ולאתגרים הקיימים, כדי שהמבקרים ומפעילי התיירות יהיו מודעים לחובתם לכבד את האתר ולגלות אחריות – בעת הביקור באתרי מורשת ובקידומם.

הפרשנות והתצוגה מחזקות את חוויית המבקר באתרי המורשת, ועליהן להיות נגישות לכול, כולל לאנשים עם מוגבלויות. במצבים שבהם גישה למבקרים עלולה לסכן את מרקם המורשת ושלמותו, יש להשתמש בכלי פרשנות מרחוק. כמו כן ניתן להשתמש בהם כאשר אי אפשר להבטיח לכולם גישה לאתר, ולהציעם – במידת האפשר – במגוון שפות.

העוסקים בתיירות מורשת, אנשי מקצוע וקהילות מקומיות שותפים לאחריות לפרש ולתקשר את המורשת. הפרשנות והתצוגה של מורשת תרבות חייבות להיות מייצגות ולהכיר בהיבטים מאתגרים של ההיסטוריה והזיכרון של האתר. עליהן להתבסס על מחקר בין־תחומי, שיכלול את המידע המדעי העדכני ביותר על הקהילות המקומיות. עליהן להתבצע במקצועיות, ולאחר הכשרה ראויה. יש לעשות מאמצים לשיפור ההסדרה של התצוגה, הפרשנות, הפצת המידע והשימוש בתקשורת דיגיטלית של אתרי המורשת. המידע המשווין לתחומי מחקר רלוונטיים (דוגמת תולדות האומנות, ארכיאולוגיה, אנתרופולוגיה ואדריכלות) חייב להשתלב בפרשנות ובתצוגה של אתרי המורשת, ולהבטיח את איכותן.

Principle 4: Recognize and reinforce the rights of communities, Indigenous Peoples and traditional owners by including access and engagement in participatory governance of the cultural and natural heritage commons used in tourism

Exponential growth in international tourism has exposed blind spots and lack of sensitivity towards the vulnerability of many tourism-dependent communities and those who have experienced tourist visitation imposed on them without their 'free, prior and informed consent' (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, 2007). Indigenous peoples, traditional owners and host communities have a right to express their views on heritage and to manage it according to their established practices and meanings.

Cultural tourism has offered and will continue to promise economic opportunities and employment, but in the future, community engagement in tourism development must be facilitated. Tourism benefits must be equitably shared and include fair and decent tourism employment.

Growth in tourism has also caused an unintended decline in cultural and traditional contribution to local economic diversity. While individually these sectors may be economically marginal, diversity is necessary for the economic resilience of local communities.

An important principle in the responsible development and management of cultural heritage and tourism is inclusive involvement and access to economic opportunities, as well as recreation and enjoyment. Cultural heritage management authorities need to be aware of and sensitive towards communities' rights, needs and desires for more diverse heritage activities, experiences and programmes, increasing cultural heritage relevance for local people. While transition towards a more circular and sharing based economy may reduce the environmental footprint of economic activities, its application must also consider potential unintended consequences such as weakened worker rights. Use of incentives may encourage desired behaviors and outcomes.

Against the backdrop of rapid and ongoing global change and related cross-cutting issues, tourism cannot continue in an unsustainable perpetual growth paradigm. Marginal improvements will not suffice. The development of responsible cultural tourism must go beyond local stakeholder consultation and involve participatory governance and benefit share. It must embrace the fundamental recognition of human, collective, community and indigenous rights embedded

עיקרון 4: להכיר בזכויות של קהילות, עמים וילידים על נכסי מורשת התרבות והטבע, ולחזקן באמצעות גישה מכלילה ומשתפת בניהול הנכסים שהם חלק מתעשיית התיירות

הצמיחה העצומה בהיקף התיירות הבינ-לאומית חשפה נקודות עיוורון וחוסר רגישות כלפי הפגיעות של קהילות רבות התלויות בתיירות, ושל קהילות שבעברן התנסו בביקורי תיירים שנכפו עליהן ללא "הסכמה חופשית, מראש ומדעת" (הצהרת האו"ם על זכויות העמים הילידים, 2007). לעמים ילידים, לחברות מסורתיות ולקהילות מארחות יש זכות להביע את דעותיהם על המורשת ולנהל אותה על פי המנהגים והפרשנויות הקיימים בתרבותם.

תיירות התרבות הציעה ואף תמשיך להבטיח הזדמנויות כלכליות ותעסוקה. אבל בעתיד חובה לסייע לקהילה ולהקל עליה להיות מעורבת בפיתוח התיירות. תועלות התיירות צריכות להתחלק באופן צודק ושוויוני, ולכלול תעסוקה הוגנת ומכבדת בענף התיירות.

הגידול בתעשיית התיירות גרם גם לירידה לא מכוונת בתרומת התרבות והמסורת לגיוון הכלכלי המקומי. אף שברמה הפרטנית מדובר במגזרים שוליים מבחינה כלכלית, הגיוון עצמו נחוץ והכרחי לחוסן הכלכלי של הקהילות המקומיות.

עיקרון חשוב בפיתוח ובניהול מורשת ותיירות תרבות הוא מעורבות וגישה מכלילה להזדמנויות כלכליות, וגם לפעילות פנאי והנאה. רשויות הניהול של מורשת תרבות צריכות להיות מודעות ורגישות לזכויות, לצרכים ולרצונות של הקהילות בקיום פעילויות, ביצירת חוויות ותוכניות מורשת מגוונות יותר, שיגדילו את הרלוונטיות של מורשת התרבות לאנשי המקום. אף שהמעבר לכלכלה סגורה בתוך הקהילה עצמה עשוי לצמצם את טביעת הרגל הסביבתית של פעילויות כלכליות או לגרום לתוצאות רצויות פחות, ובהן החלשת זכויות עובדים, יישומו חשוב. שימוש בתמריצים עשוי לעודד התפתחויות חיוביות ותוצאות רצויות.

על רקע השינויים הגלובליים המהירים והמתמידים והסוגיות הצולבות העולות מהם, התיירות אינה יכולה להמשיך להתפתח על פי פרדיגמת צמיחה מתמדת שאינה בתיקיימא. אין די בשיפורים שוליים. פיתוח של תיירות תרבות אחראית חייב לחרוג מהתייעצות עם בעלי עניין מקומיים, ולכלול ניהול משתף ושיתוף בתועלות. פיתוח כזה חייב לאמץ את ההכרה היסודית בזכויות האדם, הקולקטיב, הקהילה והעמים הילידים, שהן חלק בלתי נפרד מנכסי התרבות והטבע המשותפים לכלל. זאת ועוד, הפיתוח חייב להיעשות מתוך השתתפות

in the cultural and natural heritage commons. It must also involve broad based participation with gender equality and inclusion of traditional owners, minorities and disadvantaged groups in cultural heritage stewardship and decision making, including tourism management and destination development strategies.

Principle 5: Raise awareness and reinforce cooperation for cultural heritage conservation among all stakeholders involved in tourism

Cultural heritage is a significant resource for tourism and plays a major role in the attraction of travel, but its fragility and conservation requirements are insufficiently recognized. Awareness and understanding of long-term protection and conservation requirements of heritage places is necessary in tourism planning and management. Cross sectoral collaboration, learning and capacity development need to be encouraged and implemented in order to increase engagement, understanding and participation around cultural heritage and tourism planning.

The limitations and/or vulnerabilities of heritage need to inform and shape tourism decision making and communication. Tourists and visitors should not be considered passive observers or simply consumers; they are active participants who should be made aware of their responsibility to behave respectfully and the ways in which they can contribute towards heritage protection and local sustainability.

Cultural tourism cannot be considered an economic activity detached from the place where it occurs. Visitor activities and services must be part of and compatible with everyday life and social activity, contributing to a sustained local sense of place and pride. Cultural and tourism products and services including events and festivals have to be consistent with the identity of places and their communities. To achieve a more cooperative framework in heritage conservation and tourism development, heritage administrators need to develop their knowledge and awareness of tourism sustainability principles and dynamics. Tourism professionals and practitioners must be trained on heritage protection and administration. Heritage managers, public tourism managers, private tourism operators, entrepreneurs and people involved in cultural and creative industries need to generate and/or maintain formal and informal networks for communication and collaboration.

Participatory governance through shared ownership and stewardship of cultural and natural heritage allows for new perspectives and collaborative efforts in the reorientation of practice, and it can therefore lead

רחבה על בסיס שוויון מגדרי והכללה של קהילות מסורתיות, מיעוטים וקבוצות מוחלשות באחריות לשמירת מורשת התרבות ובקבלת החלטות, כולל באסטרטגיות לניהול התיירות ולפיתוח יעדיה של תיירות המורשת.

עיקרון 5: להגביר את המודעות למורשת תרבות, ולחזק בקרב כל בעלי העניין את שיתוף הפעולה בשימור המורשת

מורשת תרבות היא משאב משמעותי לתיירות וממלאת תפקיד חשוב במשיכת מבקרים, אבל אין הכרה מספקת בשבריריותה ובצורכי השימור שלה. תכנון וניהול של תיירות דורשים מודעות והבנה לצורכי ההגנה והשימור לטווח ארוך של אתרי מורשת. כדי להגביר את המעורבות, ההבנה וההשתתפות בסוגיות של מורשת תרבות ותכנון תיירות, יש לעודד ולממש שיתופי פעולה, למידה ופיתוח יכולות בהיקף חוצה-מגזרים.

המגבלות ו/או נקודות התורפה של אתרי המורשת צריכות להנחות את מקבלי ההחלטות ואת אמצעי התקשורת העוסקים בענייני תיירות, ולעצב את עבודתם. אין להתייחס לתיירים ולמבקרים כאל צופים סבילים או צרכנים גרידא; הם משתתפים פעילים שצריך ליידע אותם בדבר אחריותם להתנהג בכבוד ובדבר האופנים שבהם הם יכולים לתרום להגנה על המורשת והקיימות המקומית.

תיירות תרבות אינה יכולה להיחשב לפעילות כלכלית המנותקת מן המקום שהיא מתרחשת בו. הפעילויות והשירותים למבקרים חייבים להיות חלק מחיי היום-יום ומהפעילות החברתית ולהתאים לקיומם, באופן שתורם לביסוס תודעה מקומית ולתחושת גאווה של האוכלוסייה החיה במקום. המוצרים והשירותים שמציעה תיירות מורשת תרבות, ובכללם אירועים ופסטיבלים, חייבים לעלות בקנה אחד עם זהות האתרים וקהילותיהם. כדי לגבש מסגרת של שיתוף פעולה מוגבר בשימור המורשת ובפיתוח התיירות, על העוסקים בניהול מורשת לפתח את הידע והמודעות שלהם עצמם לעקרונות ולדינמיות המאפיינים תיירות בת-קיימא. אנשי המקצוע והעוסקים בתיירות צריכים לפתח את הידע שלהם עצמם בדבר שימור וניהול מורשת. על מנהלי מורשת, מנהלי תיירות ציבורית, מפעילי תיירות פרטית, יזמים ואנשים המעורבים בתעשיות התרבות והיצירה להקים ו/או להפעיל רשתות רשמיות ולא רשמיות לתקשורת ולשיתוף פעולה.

משילות שתףנית באמצעות בעלות ואחריות ניהולית משותפת לאוצרות מורשת תרבות וטבע מאפשרת נקודות מבט חדשות ומאמצי שיתוף

towards new and more resilient pathways for sustainable development.

פעולה חדשים להתוויית כיוון חדש לפרקטיקה התיירותית, כך שביכולתה להוביל לנתיבים חדשים וחסנים יותר לפיתוח בר-קיימא.

Principle 6: Increase the resilience of communities and cultural heritage through capacity development, risk assessment, strategic planning and adaptive management

עיקרון 6: להגביר את חוסן של הקהילות ושל מורשת התרבות באמצעות פיתוח יכולות, הערכת סיכונים, תכנון אסטרטגי וניהול מותאם

Considering disruptions affecting tourism, ongoing systemic and pervasive global problems and emergent risks, it is necessary to enhance the resilience, adaptive and transformative capacities of communities to deal with future challenges and disruptions related to climate change, loss of biodiversity and/or calamities that affect cultural heritage. The massive decline in tourist activities due to the Covid 19 pandemic has exposed the vulnerability of many heritage places and the communities hosting cultural tourism. It has clearly demonstrated that tourism must actively contribute to recovery, resilience and heritage conservation, and that heritage places and host communities must consider adaptation options.

בהתחשב בהשלכות השליליות על התיירות, בסוגיות ובמשברים עולמיים מערכתיים ובסיכונים העולים מהם, גובר הצורך לחזק את החוסן ואת יכולות ההסתגלות והשינוי של הקהילות המארחות, כדי להתמודד עם אתגרים ומשברים עתידיים הקשורים בשינוי האקלים, באובדן המגוון הביולוגי ו/או באסונות חברתיים המשפיעים על מורשת תרבות. הירידה הנרחבת בהיקפה של התיירות עקב מגפת הקורונה חשפה את פגיעותם של אתרי מורשת רבים ושל הקהילות המארחות תיירות תרבות. היא המחשישה בבירור את העובדה שהתיירות חייבת לתרום באופן פעיל להתאוששות, להגברת החוסן ולשימור המורשת, ושאתרי מורשת וקהילות מארחות חייבים לבחון אפשרויות של הסתגלות לשינויים.

Resilience in relation to cultural heritage and tourism requires concerted initiatives and interdisciplinary capacity development at the local level. Capacity building should aim to increase the ability of communities to foresee and reduce risks. It should help them make informed decisions concerning cultural heritage management and tourist use of resources to minimize the negative societal and economic impacts of disruption or intensification of use. Traditional knowledge should also inform innovative and adaptive strategies for resilience and adaptation. Heritage managers should ensure they have the necessary knowledge, capacity and tools to prepare for and respond to changing contexts and developing challenges.

בהקשר של מורשת תרבות ותיירות, חוסן מצריך יוזמות מתואמות ופיתוח יכולות בין-תחומיות ברמה המקומית. בניית יכולות כאלה צריכה לשאוף להגדלת היכולת של קהילות לחזות מראש סיכונים ולצמצם אותם. יכולת זו אמורה לעזור להן לקבל החלטות מושכלות בסוגיות של ניהול מורשת תרבות ושימוש תיירותי במשאבים, במטרה למזער ככל האפשר את ההשפעות החברתיות והכלכליות השליליות שיש לשימוש התיירותי או להאצתו. גם הידע המסורתי הקיים אמור להשתלב באסטרטגיות חדשניות ומותאמות לקהילה להגברת חוסנה והסתגלותה. על מנהלי המורשת לוודא שבידיהם הידע, היכולות והכלים הנחוצים לצורך היערכות ומענה ראויים להקשרים משתנים ולאתגרים מתפתחים.

Any strategic planning and adaptive management of cultural tourism should include heritage impact assessment (HIAs), environmental impact assessment (EIAs), disaster risk management and other relevant risk assessments. Climate change vulnerability assessments will become increasingly important in the future. All of these require anticipatory scenarios, contingency planning, and mitigation and reduction measures considering and involving all stakeholders. Impact assessments and monitoring must be appropriate, regularly updated and easily applicable, informing development and management decision making. In order to serve as a catalyst for community resilience, cultural tourism requires increased cooperation across sectors and vision applied to practice.

כל תכנון אסטרטגי וניהול מותאם של תיירות תרבות חייב לכלול הערכות סדירות של השפעות המורשת, Heritage Impact Assessment (HIAs), הערכות של השפעה סביבתית, Environmental Impact Assessment (EIAs), ניהול סיכונים אסון והערכות סיכונים רלוונטיים נוספים. בעתיד תגדל מאוד החשיבות של הערכות הפגיעות לשינוי האקלים. כל אלה מחייבים גיבוש תרחישים הצופים פני עתיד, הכנת תוכניות מגירה ותוכניות חלופיות, ואמצעים למיתון ולהפחתת של השפעות, המתחשבים בכל בעלי העניין ומערבים אותם בהערכות. ההערכות והמעקב לצורך ניטור ההשפעות חייבים להתאים למשימה, להתעדכן באופן סדיר ולהיות קלים ליישום, ולהזין באופן שוטף את תהליכי קבלת ההחלטות בענייני פיתוח וניהול. כדי לשמש זרז לפיתוח חוסן קהילתי, תיירות תרבות דורשת שיתוף פעולה מוגבר בין מגזרים, ומימוש החזון באמצעות המעשה.

Principle 7: Integrate climate action and sustainability measures in the management of cultural tourism and cultural heritage

The climate emergency is an existential threat to the planet and the civilization as we know it. It jeopardizes cultural and natural heritage, and threatens the livelihoods and wellbeing of people across the world. Tourism dependent communities are particularly vulnerable.

All cultural tourism stakeholders must take action to mitigate, reduce and manage climate impacts. Actions should enhance the ability of communities to generate, retain and maintain sustainable benefits from cultural tourism. Tourism activities must minimize their greenhouse gas emissions. This is a shared responsibility of governments, tour operators, tourism businesses, destination managers and marketing organizations, site management authorities, land-use planners, heritage and tourism professionals, civil society and visitors. Enforcement should be ensured via incentives, bylaws, policies and guidelines that are updated as necessary.

Climate action is a personal, collective and professional responsibility beyond national commitments and the Paris Accord. Tourism and visitor management must contribute to effective carbon and greenhouse gas reduction, waste management, reuse, recycling, energy and water conservation, green transport and infrastructures that comply with international and national targets. Measures to support heritage conservation, biodiversity and natural ecosystems need to be a priority in planning, implementation and evaluation of tourism and visitor management strategies. Adaptive reuse and retrofitting of built and vernacular heritage can contribute to climate adaptation and retain a more authentic visitor experience.

Climate action strategies must consider traditional ownership, knowledge and practices. Communication, information, heritage interpretation, education and training must increase the awareness about the climate emergency and its consequences for natural and cultural heritage, especially where communities and destinations are at risk. The presentation and interpretation of heritage places open to the public must also contribute to these tasks including messages about climate impacts on preservation and the environment. This invites the consideration of innovative technologies that can be used for these purposes.

עיקרון 7: לשלב בניהול תיירות תרבות ומורשת תרבות פעילות למען האקלים והקיימות

משבר האקלים מציב איום קיומי על כדור הארץ ועל התרבות האנושית כפי שאנו מכירים אותה. הוא מסכן את מורשת התרבות והטבע, ומאיים על פרנסתם ורווחתם של בני אדם בכל רחבי העולם. קהילות התלויות לקיומן בתיירות פגיעות במיוחד למצב זה.

כל בעלי העניין בתיירות התרבות חייבים לנקוט פעולות למיתון, לצמצום ולניהול השפעות האקלים. הפעולות שיינקטו צריכות לחזק את היכולת של קהילות לייצר, לשמר ולתחזק תועלות בנות-קיימא מתיירות תרבות. פעילויות התיירות חייבות למזער את פליטות גזי החממה שלהן. זוהי אחריות משותפת של ממשלות, מפעילי טיולים, עסקי תיירות, מנהלי אתרים, גופי שיווק, רשויות ניהול אתרים, מתכננים של שימושי קרקע, אנשי

מקצועות המורשת והתיירות, החברה האזרחית והמבקרים. את האכיפה יש להבטיח באמצעות תמריצים, חוקים ותקנות, מסמכי מדיניות וקווים מנחים המתעדכנים לפי הצורך.

פעולה למען האקלים היא חובה אישית, קולקטיבית ומקצועית החורגת מעבר להתחייבויות של המדינות ולהסכם פריז. ניהול תיירות ומבקרים חייב לתרום להפחתת יעילה של פליטת פחמן וגזי חממה, לניהול פסולת, לשימוש חוזר, למחזור, לשימור אנרגיה ולחיסכון במים, לתעבורה ירוקה ולתשתיות העומדות ביעדים בין-לאומיים ולאומיים. אמצעים לתמיכה בשימור המורשת, במגוון הביולוגי ובמערכות סביבה טבעית חייבים לעמוד בראש סדר הקדימות בתכנון, במימוש ובהערכה של אסטרטגיות תיירות וניהול מבקרים. שימוש חוזר ומותאם ושיפוץ משמר של מקומות מורשת בנויה ומורשת מסורתית-מקומית (vernacular) יכולים לתרום להסתגלות לאקלים ולשמירה על חווית ביקור אותנטית יותר.

אסטרטגיות של פעולה למען האקלים חייבות להביא בחשבון סוגיות של בעלות, ידע ומנהגים מסורתיים. כל היבטי התקשורת, המידע, פרשנות המורשת, החינוך וההדרכה חייבים להגביר את המודעות לקיומו של משבר האקלים החמור ולהשלכותיו על מורשת הטבע והתרבות, במיוחד באתרי מורשת שמצויות בהם קהילות בסיכון. גם התצוגה והפרשנות באתרי מורשת הפתוחים לציבור צריכות לתרום למשימות אלה, ולכלול מסרים בדבר השפעות האקלים על פעולות השימור ועל הסביבה. זוהי גם הזדמנות לבחינת טכנולוגיות חדשניות העשויות לשמש למטרות אלה.

Climate change is calling for a transformational and regenerative approach to cultural tourism where the priorities focus on building resilient and adaptive communities and heritage places.

Relevant charters, recommendations and policy instruments are set out in an Annexure to this Charter accessible on the ICTC website

This charter has been drafted by the ICOMOS International Committee on Cultural Tourism through a task force composed of the following members: Celia Martínez (Coordinator), Fergus Maclaren (President), Cecilie Smith-Christensen, Margaret Gowen, Jim Donovan, Ian Kelly, Sue Millar, Sofia Fonseca, Tomeu Deyá, Ananya Bhattacharya and Carlos Alberto Hiriart.

Professional consultants: Irit Amit-Cohen, Hila Keren-Steinmetz
Hebrew translation: Ora Danker
Hebrew language editor: Michal Goldman
Design: Alon Steinmetz

All rights to the Hebrew text are reserved to ICOMOS Israel Tel Aviv (2024)

This work is distributed under the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 license, which enables re-users to copy and distribute the material in any medium or format in non adapted form only, for non-commercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator.

שינוי האקלים מזמין לגישה מהפכנית ומחדשת לתיירות תרבות, שבה בראש סדר העדיפויות תעמוד בניית קהילות ואתרי חסינים ומסתגלים.

האמנות, ההמלצות ומכשירי המדיניות הרלוונטיים מפורטים בנספח לאמנה זו, המופיע באתר ICTC.

אמנה זו נכתבה על ידי הוועדה הבין-לאומית לתיירות מורשת של ICOMOS באמצעות צוות משימה שהורכב מהחברים הבאים: סיליה מרטינז (מתאמת), פרגוס מקלארן (נשיא), ססיל סמית-כריסטנסן, מרגרט גוואן, ג'ים דונובאן, איאן קלי, סו מילר, סופיה פונסקה, טומאו דיאה, אנניה בטצ'ריה וקרלוס אלברטו היריארט.

ייעוץ מקצועי: עירית עמית-כהן, הילה קרן-שטיינמץ
תרגום לעברית: אורה דנקר
עריכה לשונית: מיכל גולדמן
עיצוב: אלון שטיינמץ

כל הזכויות לתרגום לעברית שמורות לאיקומוס ישראל
תל אביב תשפ"ד (2024)

יצירה זו מופצת תחת רשיון Creative Commons BY-NC-ND4.0 המתיר שימוש, שיתוף והפצה של תוכן זה בכל מדיום פורמט, ובלבד שהמשתמש מתחייב לא לשנות את התוכן או ליצור ממנו יצירות נגזרות, לא לעשות בו שימוש מסחרי, ולהקפיד על ייחוס התוכן ליוצר המקורי.